

Система управління якістю		СОП-
Версія 01	СТАНДАРТНА ОПЕРАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА	Стор. 1 з 5

СОП вводиться в замін:	вперше	номер редакції
-------------------------------	---------------	-----------------------

Статус документа

**Лабораторні проби на сумісність крові реципієнта і донора
за системами АВО та Резус**

Дата введення: «__» _____ 20__ р.
Діє до: «__» _____ 20__ р.

Затверджено:

Головний лікар

«__» _____ 20__ р.

Посада	ПІБ	Підпис	Дата
Перевірено:			
Погоджено:			
Розроблено:			

Система управління якістю		СОП-XX.XX
Лабораторні проби на сумісність крові реципієнта і донора за системами АВО та Резус		
Версія XX	СТАНДАРТНА ОПЕРАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА	Сторінка 2 з 5

1. Загальні положення та мета застосування.

Ця стандартна операційна процедура встановлює вимоги до процедури проведення лабораторних проб на сумісність крові реципієнта і донора за системами АВО та Резус. Метою проведення проби на індивідуальну сумісність є запобігання трансфузій несумісних еритроцитів. Тестування сироватки реципієнта з еритроцитами донора – найнадійніший спосіб виявлення антитіл, які здатні викликати ушкодження перелитих еритроцитів, післятрансфузійні ускладнення, в першу чергу гемолітичні.

Вимоги цього документу є обов'язковими для лікарів, які надають трансфузійну допомогу хворим в ЗОЗ та пройшов підготовку з питань імуногематології.

2. Термінологія та скорочення.

Стандартна операційна процедура – документ, що має статус стандарту підприємства, де викладені інструкції щодо виконання означених робіт загального характеру, наприклад: очистки, переодягання, контролю навколишнього середовища, відбору проб, випробувань та ін.

Група крові (за відповідною системою) – диференціювання крові людини за наявністю або комбінаціями антигенів на окремі варіанти в межах сукупності антигенів, об'єднаних в одну антигенну систему.

Група крові за системою АВО - диференціювання крові людини на чотири основні групи в залежності від наявності і комбінацій аглютиногенів еритроцитів та аглютининів плазми крові.

Реципієнт – особа, якій проводиться переливання компонентів та препаратів крові.

3. Опис та етапи виконання.

Процедура виконується перед переливаннями еритроцитовмісних середовищ.

Усі проби виконують з сироваткою крові хворого, яку одержують при центрифугуванні чи відстоюванні. Сироватка придатна для проби протягом 2 діб при зберіганні у холодильнику.

Проби на сумісність проводять у приміщенні за температури 15 - 25°C при достатньому освітленні.

3.1 Проведення проби на індивідуальну сумісність за системою АВО

Лікарю:

- Нанести на білу пластинку 2-3 краплі сироватки крові хворого.
- Додати до сироватки крові хворого в 5 разів меншу краплю еритроцитів донора.

Система управління якістю		СОП-XX.XX
Лабораторні проби на сумісність крові реципієнта і донора за системами АВО та Резус		
Версія XX	СТАНДАРТНА ОПЕРАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА	Сторінка 3 з 5

➤ Перемішати еритроцити донора з сироваткою хворого скляною або спеціальною пластиковою паличкою.

➤ Погойдувати періодично пластинку протягом 5 хв. і одночасно спостерігати за результатом реакції.

Відсутність аглютинації еритроцитів донора свідчить про сумісність групи крові донора і реципієнта за системою АВ0.

Наявність аглютинації вказує на несумісність еритроцитів донора з кров'ю реципієнта і на неможливість їх переливання.

3.2 Проведення проби на сумісність за системою Резус з використанням 10,0% розчину желатину.

Лікарю:

➤ Внести на дно пробірки 1 краплю еритроцитів донора, попередньо відмитих 10-кратним об'ємом 0,9 % розчину натрію хлориду.

➤ Додати у пробірку 2 краплі підігрітого (до розрідження) 10,0 % розчину желатину.

➤ Додати у пробірку 2-3 краплі сироватки хворого.

➤ Перемішати вміст пробірки струшуванням.

➤ Помістити пробірку у водяну баню з температурою 46 - 48⁰С на 10±1 хв.

➤ Вийняти пробірку з водяної бані і додати до неї 5,0-8,0 мл 0,9 % розчину натрію хлориду.

➤ Перемішати вміст пробірки 1-2-разовим перевертанням пробірки і оглянути на світло неозброєним оком.

➤ Провести остаточний облік результату реакції за допомогою мікроскопу.

Наявність аглютинації у вигляді зависі маленьких, рідше - великих клубочків на фоні освітленої або повністю прозорої рідини означає, що еритроцити донора несумісні з кров'ю хворого і їх не можна переливати хворому.

Якщо вміст пробірки залишається рівномірно забарвленим, злегка опалесцентним і в ньому не спостерігається аглютинації, еритроцити донора сумісні з кров'ю хворого за системою Резус.

4 Спеціальне устаткування, матеріали:

• Моноклональні антитіла:

-анти-А (двох серій), анти-В (двох серій) та анти -Д (однієї серій) або

-анти-А (однієї серії), анти-В (однієї серії), анти-АВ (однієї серії)

Система управління якістю		СОП-XX.XX
Лабораторні проби на сумісність крові реципієнта і донора за системами АВО та Резус		
Версія XX	СТАНДАРТНА ОПЕРАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА	Сторінка 4 з 5

- анти-Д (однієї серії);
- розчин натрію хлориду 0,9%;
- розчин желатину 10%;
- зразки крові реципієнтів;
- контейнер з еритроцитовмісним компонентом крові;
- піпетки Пастера пластикові;
- планшети для визначення груп крові;
- штативи;
- скляні палички;
- пісочний годинник;

5 Нормативно-довідкова інформація.

Інструкція «Переливання компонентів та препаратів крові», затверджена наказом МОЗ України від 05.07.1999р. №164.

Система управління якістю		СОП-XX.XX
Лабораторні проби на сумісність крові реципієнта і донора за системами АВО та Резус		
Версія XX	СТАНДАРТНА ОПЕРАЦІЙНА ПРОЦЕДУРА	Сторінка 5 з 5

Ознайомлений(а) та зобов'язує виконувати

№ з/п	Список для ознайомлення	Дата ознайомлення	Підпис
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			